

ТАҲЛИЛИ

таъсири танзимкунии Дастурамал__ “Оид ба талаботи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ ва таъмини амнияти иттилоот ҳангоми ташкили фаъолияти Бюрои таърихи қарз”

Намуд ва номи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Лоиҳаи Дастурамал__ “Оид ба талаботи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ ва таъмини амнияти иттилоот ҳангоми ташкили фаъолияти Бюрои таърихи қарз”
Маълумот дар бораи таҳиякунандаи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Бонки миллии Тоҷикистон
Доираи шахсоне, ки амали санади меъёрии ҳуқуқӣ ба онҳо паҳн мегардад	Бюроҳои таърихи қарз
Мухлати қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ	01.11.2020
Маълумот дар бораи ҷойгир намудани огоҳинома оиди ба таҳияи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Огоҳинома дар бораи таҳияи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур дар Феҳристи нақшаҳои таҳияи лоиҳаҳои санади меъёрии ҳуқуқии Портали интернетии иттилоотии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 21.01.с.2020 ҷойгир карда шудааст
Маҷмӯи таклифҳои аз рӯи натиҷаи ҷойгиркунонии огоҳинома оид ба омода намудани лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии воридгардида ва хулосаи таҳиякунанда оид ба онҳо	Аз рӯи натиҷаи ҷойгиркунонии огоҳинома оид ба омода намудани лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур таклифу пешниҳодҳо ворид нагардидааст. Пас аз дар Феҳристи нақшаҳои таҳияи лоиҳаҳои санади меъёрии ҳуқуқии Портали интернетии иттилоотии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгиркунонии огоҳинома оид ба омода намудани лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур машварати оммавӣ гузаронида шуда, нақшаи қабули лоиҳа аз ҷониби тарафҳои

	<p>манфиатдор ҷонибдорӣ гардид.</p> <p>Бояд зикр намуд, ки айни ҳол дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ду адад Бюрои таърихи қарз, ҶДММ “Бюрои таърихи қарзию иттилоотии Тоҷикистон” ва ҶДММ “Бюрои таърихи қарзии Сомониён” амал менамоянд ва лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур дар алоҳидагӣ бо Бюроҳои таърихи қарзи зикршуда баррасӣ карда шудааст.</p> <p>Бо мактубҳои таҳти № БҚИТ-01 аз санаи 04.02.2020 с. ва №01 аз санаи 03.01.2020 с. таклифу пешниҳодоти Бюроҳои таърихи қарз ба унвони Бонки миллии Тоҷикистон ворид шуда, мавриди муҳокима қарор дода шуда, дар таҳияи лоиҳаи ниҳоии санади меъёрии ҳуқуқии зикршуда ба инобат гирифта шудаанд.</p>
<p>Тавсифи мушкилот, ки барои ҳал намудани он қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ зарур аст ва оқибатҳои эҳтимолии он дар ҳолате, ки агар ягон амал андешида нашавад</p>	<p>Қайд карда мешавад, ки дар айни замон дар қонунгузории соҳаи таърихи қарзи кишвар меъёрҳои ҳуқуқии мушаххас вобаста ба муқаррар намудани талаботи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ, инчунин таъмини амнияти иттилоот ҳангоми ташкили фаъолияти Бюрои таърихи қарз мавҷуд нест.</p> <p>Қобили зикр аст, ки дар рафти пешбурди фаъолияти худ Бюроҳои таъризи қарз бояд муқаррароти қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намуда, аз ҷумла талабот ва шартҳои зеринро таъмин намояд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мавҷуд будани санадҳои меъёрии дохилӣ, ки сиёсати ҳифзи (амнияти) иттилоотро ба танзим медароранд; - мавҷуд будани бинои зарурӣ барои ҷойгиркунии беҳатар, истифодабарӣ ва

	<p>ҳифзи техникий низомҳои иттилоотӣ, манбаи иттилоотии таърихи қарз;</p> <p>- истифодаи таъминоти барномавии дорои иҷозатнома бо шарти кафолати амалкунанда аз ҷониби таъминкунандаи барнома.</p> <p>Талаботи боло зикршударо Дастурамали мазкур муқаррар менамояд ва Бюроҳои таърихи қарз бобати таъмини иҷроиши онҳо бояд чораҷӯӣ намоянд.</p> <p>Дар ҳолати қабул нагардидани Дастурамали мазкур ин ҳолигии қонунгузорӣ метавонад боиси фалаҷшавии ташкилу коркард, нигоҳдошти таърихи қарз, пешниҳоди ҳисоботи қарз ва дигар иттилоот оварда расонида, таъмини махфияти рёҷаи пешниҳоди сирри бонкиро таҳти хатар гузошта, сатҳи эҳтимолияти ифшо ва дастрасии шахсони сеюм ба чунин маълумот баланд мегардад.</p>
Ифодаи мақсадҳои дахлати давлат	<p>Мақсад аз дахлати давлат, яъне қабули Дастурамали мазкур ин мушаххас намудани муқаррароти умумии қонунгузорӣ оид ба талаботи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ, инчунин таъмини амнияти иттилоот ҳангоми ташкили фаъолияти Бюроҳои таърихи қарз мебошад.</p> <p>Боиси тазаккур аст, ки масъалаҳои мазкур тибқи қонунгузориҳои ҷорӣ дар самти таърихи қарз бо таври умум танзим гардида, санади маъриии ҳуқуқии махсуси танзимкунандаи дар ин самт то ба айни ҳол мавҷуд набуд. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таърихи қарз (кредит)» масъалаҳои мавҷударо дар самти</p>

	<p>ҳифзи техникий низомҳои иттилоотӣ, манбаи иттилоотии таърихи қарз;</p> <p>- истифодаи таъминоти барномавии дорои иҷозатнома бо шарти кафолати амалкунанда аз ҷониби таъминкунандаи барнома.</p> <p>Талаботи боло зикршударо Дастурамали мазкур муқаррар менамояд ва Бюроҳои таърихи қарз бобати таъмини иҷроиши онҳо бояд чораҷӯӣ намоянд.</p> <p>Дар ҳолати қабул нагардидани Дастурамали мазкур ин ҳолигии қонунгузорӣ метавонад боиси фалаҷшавии ташкилу коркард, нигоҳдошти таърихи қарз, пешниҳоди ҳисоботи қарз ва дигар иттилоот оварда расонида, таъмини махфияти рёҷаи пешниҳоди сирри бонкиро таҳти хатар гузошта, сатҳи эҳтимолияти ифшо ва дастрасии шахсони сеюм ба чунин маълумот баланд мегардад.</p>
Ифодаи мақсадҳои дахлати давлат	<p>Мақсад аз дахлати давлат, яъне қабули Дастурамали мазкур ин мушаххас намудани муқаррароти умумии қонунгузорӣ оид ба талаботи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ, инчунин таъмини амнияти иттилоот ҳангоми ташкили фаъолияти Бюроҳои таърихи қарз мебошад.</p> <p>Боиси тазаккур аст, ки масъалаҳои мазкур тибқи қонунгузориҳои ҷорӣ дар самти таърихи қарз бо таври умум танзим гардида, санади маъриии ҳуқуқии махсуси танзимкунандаи дар ин самт то ба айни ҳол мавҷуд набуд. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таърихи қарз (кредит)» масъалаҳои мавҷударо дар самти</p>

	<p>ҳифзи иттилоот ва пешниҳоди он бо таври умум пешбинӣ менамоянд, ки барои танзими пурра ва ҳаматарафаи масъала ва мушкилиҳои дар ин самт ҷойдошта нокифоя мебошанд.</p> <p>Қобили қайд аст, ки бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оид ба ворид намудани тағйироту илова ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таърихи қарз (кредит)" " таҳти №1501 аз санаи 02.01.2018 с. ба моддаи 7 Қонуни зикршуда қисми 2 илова ворид карда шуда аст, ки тибқи он Бонки миллии Тоҷикистон санадҳои меъёрии ҳуқуқии зеринро оид ба масъалаҳои ташкили фаъолияти Бюрои таърихи қарз қабул менамояд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба талаботи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ ва таъмини амнияти иттилоотӣ ҳангоми ташкили фаъолияти Бюрои таърихи қарз; - оид ба талаботи таҳассусии муассисон ва роҳбарони Бюрои таърихи қарз; - оид ба тартиб, мӯҳлат ва ҳаҷми иттилооту маълумоте, ки аз ҷониби Бюрои таърихи қарз ба мақоми ваколатдор пешниҳод мегардад. <p>Тағйироти ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таърихи қарз (кредит)" воридшуда заминаи ҳуқуқӣ барои таҳия ва қабули Дастурамали мазкур маҳсуб меёбад.</p>
<p>Тавсифи мухтасари лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии пешниҳодшуда, аз ҷумла чораҳои пешбиниамудаи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии пешниҳодшуда,</p>	<p>Дастурамали мазкур тибқи қисми 2 моддаи 7 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таърихи қарз (кредит)" таҳия шуда, талаботи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ, инчунин таъмини амнияти иттилоот ҳангоми</p>

<p>ухдадорӣ ва маҳдудиятҳо барои субъектҳои соҳибкорӣ, асосноккунии интиҳоби роҳи ҳалли чунин мушкилот</p>	<p>ташкили фаъолияти Бюрои таърихи қарзро муайян менамояд.</p> <p>Дастурамал “Оид ба талаботи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ ва таъмини амнияти иттилоот ҳангоми ташкили фаъолияти Бюрои таърихи қарз” нисбат ба хизматрасониҳои Бюроҳои таърихи қарз нисбат ба ташкилу коркард, нигоҳдошти таърихи қарз, пешниҳоди ҳисоботи қарз ва дигар иттилоот як қатор талабот муқаррар намудааст.</p> <p>Қобили қайд аст, ки талаботҳои дар боло зикршудаи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур, нисбати субъектҳои соҳибкорӣ, ки дар самти пешниҳоди хизматрасониҳои таърихи қарз фаъолияти худро ба роҳ мондаанд, ўҳдадориро ва маҳдудиятҳои муайян низ ба миён меоянд, аз ҷумла:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уҳдадорӣ оиди ба қабули санадҳои меъёрии дохилӣ, ки сиёсати ҳифзи (амнияти) иттилоотро ба танзим медароранд; - уҳдадорӣ оид ба таъмини бинои зарурӣ барои ҷойгиркунии беҳатар, истифодабарӣ ва ҳифзи техникаи низомҳои иттилоотӣ, манбаи иттилоотии таърихи қарз; - уҳдадорӣ оид ба истифодаи таъминоти барномавии дорои иҷозатнома бо шартӣ кафолати амалкунанда аз ҷониби таъминкунандаи барнома. <p>Аз гуфтаҳои дар боло дарҷгардида бармеояд, ки субъектҳои соҳибкорӣ зикршуда уҳдадор мешаванд, ки дар самти пешниҳоди иттилоот ба субъектҳои таърихи қарз (дигар муштариён) талаботи мушаххасро, тавассути иҷро намудани як</p>
--	---

	<p>қатор амалҳо ва чорабиниҳои дахлдор таъмин намоянд, яъне санади меъёрии ҳуқуқии мазкур маҳдудиятҳои муайянеро дар назди Бюроҳои таърихи қарз ба миён меорад.</p> <p>Лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур бо дарназардошти таҷрибаи пешрафтаи байналхалқӣ оид ба пешниҳоди хизматрасониҳо дар самти таърихи қарз таҳия гашта, интихоби дурусти батанзимдарории мушкilotи ҷойдошта дар самти муносибати ба роҳ мондаи мутақобилаи Бюроҳои таърихи қарз ва субъектони таърихи қарз ба ҳисоб меравад.</p> <p>Лоиҳаи Дастурамали мазкур бо дарназардошти мавҷуд будани заминаи кофии ҳуқуқӣ ва таҷрибаи Бонки миллии Тоҷикистон дар самти таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ таҳия гардида, дар он инчунин тақлифу пешниҳодоти Бюроҳои таърихи қарз ба инобат гирифта шудааст.</p> <p>Дар ҳолати риояи дақиқи талаботи Дастурамали мазкур муносибати миёни Бюроҳои таърихи қарз ва муштариёнашон (субъектони таърихи қарз) дар сатҳи зарурӣ ба роҳ монда шуда, танзими онҳо ба натиҷаҳои мусбӣ оварда мерасонад.</p>
<p>Тавсифи роҳҳои ҳалли мушкilotи баррасишуда (бидуни таҳияи санади меъёрии ҳуқуқӣ)</p>	<p>Қаблан дар самти муқаррар намудани талаботи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ, инчунин таъмини амнияти иттилоот ҳангоми ташкили фаъолияти Бюроҳои таърихи қарз санади меъёрии ҳуқуқии мушаххас қабул карда нашудааст.</p> <p>Ҳама гуна муносибат дар самти мазкур тибқи меъёрҳои Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи таърихи қарз</p>

	<p>(кредит)" ба танзим дароварда мешуд, ки ин санади меъёрии ҳуқуқӣ меъёрҳои мушаххасро оиди ин ҳолат доро намебошад.</p> <p>Бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оид ба ворид намудани тағйироту илова ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таърихи қарз (кредит)" " таҳти №1501 аз санаи 02.01.2018 с. ба Қонуни зикршуда тағйироту илова ворид карда шуда аст, ки тибқи он Бонки миллии Тоҷикистон ҳуқуқи қабул намудани санади меъёрии ҳуқуқиро оид ба талаботи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ ва таъмини амнияти иттилоотӣ ҳангоми ташкили фаъолияти Бюроҳои таърихи қарз соҳиб шуд.</p> <p>Тағйироту иловаҳои ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таърихи қарз (кредит)" воридшуда заминаи ҳуқуқӣ барои таҳия ва қабули Дастурамали мазкур махсус меёбад.</p>
<p>Арзёбии муфассали хароҷоти буҷети давлатӣ, эҳтимолияти оқибатҳои иҷтимоӣ ва иқтисодӣ дар ҳолати қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ ва ё роҳи дигари интихобшудаи ҳалли мушкилот</p>	<p>Бояд зикр намуд, ки қабули Дастурамали мазкур аз буҷети давлатӣ хароҷоти иловагӣ талаб намекунад.</p> <p>Ҳамзамон, эҳтимоли ба миён омадани хароҷотҳои иловагии ночиз дар назди Бюроҳои таърихи қарз, вобаста ба риояи талаботи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур мавҷуд аст, аз ҷумла :</p> <ul style="list-style-type: none"> - хароҷотҳо вобаста ба таҳия ва қабули санадҳои меъёрии дохиле, ки сиёсати ҳифзи (амнияти) иттилоотро ба танзим медароранд; - хароҷотҳо вобаста ба таъмин намудани бинои зарурӣ барои ҷойгиркунии бехатар, истифодабарӣ ва ҳифзи техникӣ низомҳои иттилоотӣ,

	<p>манбаи иттилоотии таърихи қарз;</p> <ul style="list-style-type: none"> - хароҷотҳо вобаста ба истифодаи таъминоти барномавии дорои иҷозатнома бо шарти кафолати амалқунанда аз ҷониби таъминқунандаи барнома; - сарф шудани вақти иловагии пардохтшавандаи кормандони Бюроҳои таъризи қарз; - дигар амалҳо вобаста ба риояи талаботи муайяншудаи Дастурамали мазкур. <p>Дар баробари хароҷотҳои зикршуда, иҷроиши талаботи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур аз ҷониби Бюроҳои таърихи қарз, ба баланд шудани сатҳи сифат ва речаи махфияти иттилооти пешниҳодшаванда мусоидат намуда, ба баланд гардидани ҳисси масъулияти Бюроҳои таърихи қарз оварда мерасонад. Дар ин раванд, хароҷотҳои боло зикршуда ба пуррагӣ талофӣ гашта, барқарор мегарданд.</p>
<p>Нишондиҳандаҳои арзёбии инкишоф ва даврияти ҷамъоварии он</p>	<p>Нишондиҳандаҳои арзёбии инкишоф вобаста ба Дастурамали мазкур ин:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сатҳи сифати пешниҳоди хизматрасониҳои Бюроҳои таърихи қарз; 2) сатҳи ҳифзи иттилоот ва речаи марамияти маълумоти аз ҷониби Бюроҳои таърихи қарз пешниҳодшаванда; 3) сатҳи дастрасии субъектони таърихи қарз ба иттилооти Бюроҳои таърихи қарз пешниҳодшаванда ҳисобида мешаванд. <p>Бояд қайд намуд, ки даврияти натиҷагирӣ оид ба татбиқи амалии Дастурамали мазкур ин пеш аз ҳама ба амалиётҳои пешбинишудаи молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар қорҷӯбаи Стратегияи Миллии Рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон</p>

	барои давраи то соли 2030 вобастагӣ дорад.
Санаи эҳтимолии мавриди амал қарор додани санади меъёрии ҳуқуқӣ дар сурати қабули он.	20.11.2020

Муовини Раис

Ҳ.Холиқзода

